Anexa I

PROGRAMA PENTRU TESTAREA NAȚIONALĂ 2007 LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

I. STATUTUL DISCIPLINEI

Limba și literatura română are, în cadrul testării naționale, statut de **disciplină obligatorie**.

II. OBIECTIVE

Prin susținerea testului național la această disciplină, elevul va trebui să facă dovada capacităților, a abilităților și deprinderilor specifice, dobândite pe parcursul celei de a doua părți a **ciclului de dezvoltare** (clasele a V-a și a VI-a), precum și pe parcursul **ciclului de observare și orientare** (clasele a VII-a și a VIII-a), reflectate în următoarele sarcini de lucru:

A. Capacitatea de receptare a mesajului scris (C I)

- să identifice tipurile de text (literar, nonliterar), trăsăturile specifice ale respectivelor texte, precum și modurile de expunere, momentele subiectului, ideile principale și secundare;
- să opereze cu sensul propriu și figurat al cuvântului, prin raportare la contextul mesajului scris;
- să recunoască figurile de stil/ procedeele de expresivitate artistică și celelalte noțiuni de teorie literară învățate, prin aplicarea pe un text studiat sau la prima vedere;
- să recunoască elementele de fonetică, de vocabular, de morfologie, de sintaxă și să opereze cu acestea, având ca suport un text studiat sau la prima vedere;
- să recunoască și să opereze cu valorile expresive ale categoriilor lexical-semantice, morfologice și sintactice, prin aplicarea pe un text literar dat;
- să indentifice valorile expresive ale topicii și ale punctuației;
- să recepteze mesajul unui text literar sau nonliterar.

B. Capacitatea de exprimare scrisă (C II)

- să rezume un text literar dat;
- să caracterizeze un personaj dintr-un text studiat sau la prima vedere;
- să redacteze un text în care să se evidențieze caracteristicile fundamentale ale unei opere literare/ ale unui fragment de text literar dat (să motiveze într-o compunere, conform unor cerințe specificate, apartenența unui text la un gen sau la o specie literară: *basmul*, *schița*, *nuvela*, *romanul*, *balada*, *fabula*, *doina*, *pastelul*, *imnul*,

comedia; să analizeze un text, valorificând structura acestuia şi resursele expresive ale limbii);

- să redacteze diferitele texte care vizează *scrierea funcţională*, *scrierea reflexivă*, *scrierea imaginativă*;
- să aplice, în redactarea unui text, normele ortografice, de punctuaţie şi de exprimare corectă;
- să exprime, în scris, într-un mod corect, logic, convingător şi coerent, diferite idei, opinii, atitudini, prin utilizarea unui vocabular, a unui registru de comunicare şi a unui stil, adecvate contextului şi în conformitate cu normele de redactare.

Notă! Textele literare la prima vedere/ nestudiate la clasă vor fi selectate, cu precădere, din operele scriitorilor români, recomandate prin programele şcolare în vigoare, la capitolul *Conţinuturi, Texte sugerate*.

III. CONŢINUTURI

A. Lectura.Teoria literară. Textul

- Autorul. Eul liric şi naratorul.
- Structura operei literare. Modurile de expunere. Naraţiunea (autorul, naratorul, personajul; naraţiunea la persoana a III-a şi la persoana I; subiectul operei literare; momentele subiectului; timpul şi spaţiul în naraţiune). Descrierea (portretul literar, tabloul). Dialogul (mijloc de caracterizare a personajelor). Personajul: caracterizarea – portretul fizic şi portretul moral.
- Personificarea. Comparaţia. Enumeraţia. Repetiţia. Epitetul (tipuri de epitete). Hiperbola. Antiteza. Metafora. Alegoria. Inversiunea.
- Strofa şi versul. Rima (monorima, rima împerecheată, încrucişată, îmbrăţişată). Măsura. Piciorul metric (bisilabic). Ritmul (troheul şi iambul).
- Textele literare – populare şi culte. Caracteristicile operei folclorice (orală, anonimă, colectivă, sincretică).
- Genuri literare. Genurile epic, liric şi dramatic.
- Specii literare: *basmul popular*, *schiţa*, *nuvela*, *romanul*, *balada populară*, *fabula*, *doina populară*, *pastelul*, *imnul*, *comedia*.

B. Practica raţională şi funcţională a limbii: tipuri de comunicare

1. Comunicarea scrisă. Procesul scrierii. Contexte de realizare

- Părţile componente ale unei compuneri (introducerea, cuprinsul, încheierea).
- Aşezarea corectă în pagină.
- Punctuaţia. Semnele de punctuaţie şi ortografice. Valoarea funcţională şi expresivă a semnelor de punctuaţie.
- *Scrierea funcţională.*. Telegrama, invitaţia, cererea.
- *Scrierea reflexivă.* Scrisoarea familială. Scrisoarea de felicitare. Exprimarea în scris a unui unui punct de vedere personal.
- *Scrierea imaginativă (compuneri libere).* Descrieri şi naraţiuni.
- *Textul literar.* Înţelegerea textului integral sau fragmentar pe baza unor cerinţe date. Transformarea textului dialogat în text narativ. Rezumatul. Comentarea unor secvenţe din operele studiate. Semnificaţia titlului. Personajul literar (caracterizare). Evidenţierea caracteristicilor fundamentale şi a semnificaţiilor unei opere literare/ ale unui fragment de text literar dat.

2. Elemente de construcţie a comunicării

a. Lexicul

- Vocabularul limbii române. Vocabularul fundamental. Masa vocabularului.
- Cuvântul. Forma şi conţinutul. Cuvântul de bază. Sensul cuvintelor în context. Sensul propriu (de bază şi secundar) şi sensul figurat.
- Mijloace interne de îmbogăţire a vocabularului. Derivarea. Compunerea. Schimbarea valorii gramaticale (conversiunea). Familia lexicală.
- Mijloacele externe de îmbogăţire a vocabularului. Împrumuturile. Neologismele.
- Sinonimele. Antonimele. Omonimele. Paronimele.
- Regionalismele. Arhaismele.
- Cuvintele polisemantice.
- Unităţile frazeologice (locuţiuni, expresii).
- Pleonasmul.

b. Noţiuni de fonetică

- Vocalele. Consoanele. Semivocalele. Diftongul. Triftongul. Hiatul.
- Silaba. Despărţirea cuvintelor în silabe.
- Folosirea corectă a accentului în limba română.

c. Morfosintaxa

- Părţile de vorbire flexibile. Clasificarea/ felul (verb, substantiv, articol, pronume, numeral, adjectiv). Locuţiunile. Categoriile morfologice (diateză, conjugare, mod, timp, persoană, gen, număr, caz, grad de comparaţie). Funcţiile sintactice.
- Părţile de vorbire neflexibile. Clasificarea/ felul (adverb, prepoziţie, conjuncţie, interjecţie). Locuţiunile. Funcţiile sintactice (adverb, interjecţie).

d. Noţiuni de sintaxă

- Relaţia text, frază, propoziţie, cuvânt.
- Cuvintele şi construcţiile incidente. Punctuaţia lor.
- Relaţiile sintactice în propoziţie şi în frază (interdependenţă, coordonare şi subordonare). Mijloacele de realizare a relaţiilor sintactice în propoziţie şi în frază: flexiunea, joncţiunea, juxtapunerea, topica, intonaţia şi pauza.
- Fraza. Propoziţia principală şi secundară/ subordonată. Elementele de relaţie în frază. Propoziţia regentă şi propoziţia subordonată. Elementul regent.
- Propoziţia şi părţile de propoziţie. Tipurile de propoziţie.

e. Sintaxa propoziţiei şi a frazei

- Predicatul şi propoziţia subordonată predicativă.
- Subiectul şi propoziţia subordonată subiectivă.
- Atributul şi propoziţia subordonată atributivă.
- Complementul. Complementele circumstanţiale şi necircumstanţiale. Complementele circumstanţiale de loc, de timp, de mod. Complementul circumstanţial de cauză şi de scop. Complementul direct şi indirect.
- Propoziţia subordonată completivă directă. Propoziţia subordonată completivă indirectă. Propoziţiile subordonate circumstanţiale de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop. Propoziţiile subordonate circumstanţiale condiţionale, concesive, consecutive.

- Expansiunea şi contragerea.
- Acordul.

Notă! Elaborarea subiectelor se realizează în conformitate strictă cu **Programa pentru testarea naţională**, avizată prin Ordinul M.Ed.C. nr. 5001/ 31.08.2006. Subiectele nu vizează conţinutul unui manual anume. Manualul şcolar este doar unul dintre suporturile didactice utilizate de profesori şi de elevi, care ajută la parcurgerea curriculum-ului, la atingerea obiectivelor de referinţă şi a obiectivelor cadru.

Conform Adreselor M.Ed.C. nr. 48.871/ 23 noiembrie 2005 şi nr. 31.641/ 3 mai 2006, începând cu anul şcolar 2006-2007, *„respectarea normelor* prevăzute în ediţia a II-a a **Dicţionarului ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române (DOOM²)** *este obligatorie [...] la examenele de testare naţională [...],* în cadrul cărora profesorii în cauză/ elevii vor da dovada cunoaşterii acestora, fiind evaluaţi ca atare".

IV. EXEMPLE DE CERINŢE/ ITEMI (conform ***Ghidului de evaluare – Limba şi literatura română*, S.N.E.E., 2001, Editura *Aramis***)

A. Înţelegerea textului (text la prima vedere/ nestudiat la clasă)

Se vor evalua abilităţi, deprinderi, elemente de competenţă etc., vizând **capacităţi de receptare a mesajului scris**, prevăzute de prezenta programă.

În funcţie de specificul fragmentului oferit candidatului, sunt formulate cerinţe care se referă strict la înţelegerea textului citat, dar şi cerinţe care să implice valorificarea noţiunilor de teorie literară studiate în şcoală.

Spre exemplu, pot fi propuse cerinţe de tipul:

- Precizează modul/ modurile de expunere prezent(e) în text.
- Stabileşte tipul de text şi **n** trăsături ale acestuia.
- Motivează, într-un text de cel mult **n** rânduri, apartenenţa fragmentului reprodus la un gen literar (epic, liric sau dramatic)/ la o specie literară.
- Transformă dialogul de mai sus în vorbire indirectă.
- Scrie o continuare, de **n** replici, a dialogului dintre personajele **A** şi **B**.
- Redactează un rezumat, de maximum **n** rânduri, al textului de mai sus.
- Stabileşte **n** argumente, care să demonstreze că fragmentul reprodus aparţine unei descrieri (sau unei naraţiuni) sau unei opere epice/ lirice/ dramatice.
- Transcrie un fragment, de cel mult **n** cuvinte, care conţine o enumeraţie/ o altă figură de stil.
- Explică, în maximum **n** rânduri, care sunt raporturile dintre autor, narator şi personaj în textul dat.
- Precizează măsura, ritmul şi rima strofei de mai sus.
- Selectează mărci lexico-gramaticale/ un fragment/ de cel mult **n** versuri, care să indice prezenţa eului liric în textul dat.
- Numeşte specia literară în care pot fi incluse versurile de mai sus.
- Explică semnificaţia următorului vers.../ următoarelor versuri...(sau a unor cuvinte/ sintagme/ locuţiuni/ expresii...).
- Motivează întrebuinţarea semnelor de ortografie/ de punctuaţie din textul dat.
- Selectează cuvântul/ sintagma care exprimă/ sugerează următoarea idee [...].
- Explică, în **n** rânduri, semnificaţia titlului operei literare, ţinând seama şi de textul reprodus mai sus.

- Prezintă tema discuţiei dintre personajele A şi B, din textul de mai sus.
- Realizează, numai pe baza informaţiilor furnizate de fragmentul reprodus, o schiţă de portret (fizic şi moral) al personajului A.
- Numeşte momentul subiectului prezent în fragmentul de mai sus.
- Scrie ideile principale şi ideile secundare din textul de mai sus.
- Exprimă-ţi punctul de vedere asupra următoarei idei din textul dat [...].
- Transcrie n cuvinte folosite cu sens figurat/ sens propriu, în textul de mai sus.

B. Limba română (*recunoaşterea şi operarea* cu elemente de fonetică, de vocabular, de morfologie, de sintaxă a propoziţiei şi a frazei, având ca suport un text oferit candidatului).

Cerinţele formulate vizează *selectarea, aplicarea, construcţia, analiza, compararea şi interpretarea unor fapte de limbă,* precum şi *redactarea unor enunţuri.*

Operarea cu elemente de vocabular şi de sintaxă apare, direct sau indirect, în toate părţile componente ale testelor naţionale, conform principiului abordării limbii din perspectivă *comunicativ-funcţională.*

C. Redactarea unor texte care vizează *scrierea funcţională, scrierea reflexivă, scrierea imaginativă*

Punctajul acestei părţi a probei este acordat pentru:

- respectarea convenţiilor specifice tipului de text stabilit prin cerinţă;
- structurarea conţinutului, în conformitate cu tipul de text şi cu cerinţele formulate;
- corectitudinea limbii utilizate.

D. Redactarea unei compuneri cu cerinţe prestabilite

- rezumarea scrisă a unui text narativ la prima vedere/ nestudiat la clasă;
- caracterizarea unui personaj dintr-un text literar studiat – *basm*, *baladă*, *schiţă*, *nuvelă*, *roman*, *comedie* – sau la prima vedere/ nestudiat la clasă (cerinţele pot fi axate pe sublinierea doar a unei/ a unor trăsături sau a unor mijloace/ procedee de portretizare);
- redactarea unui text în care să se evidenţieze caracteristicile fundamentale şi semnificaţiile unei opere literare/ ale unui fragment text literar dat (argumentarea apartenenţei unui text la un gen şi/ sau la o specie literară – *basmul*, *schiţa*, *nuvela*, *romanul*, *balada*, *fabula*, *doina*, *pastelul*, *imnul*, *comedia*; analiza sumară a unui text literar, prezentat candidatului, valorificând structura acestuia şi resursele expresive ale limbii; exprimarea, într-un mod corect, logic, a unor idei şi opinii despre textul selectat);
- aplicarea regulilor de despărţire a cuvintelor în silabe şi a regulilor/ a normelor de ortografie şi de punctuaţie.

Notă! În situaţia în care ilustrarea unei sarcini de lucru are ca suport un text literar studiat, acesta va fi selectat de către candidat dintre operele literare/ dintre fragmentele studiate la clasă.

Cerinţele vor fi astfel formulate, încât să nu permită reproducerea unor caracterizări de personaje şi a unor „comentarii" literare memorate, deoarece se urmăreşte evaluarea capacităţii candidatului de a opera cu noţiunile de teorie literară, dobândite pe parcursul ciclului gimnazial.

În realizarea unor compuneri cu cerințe prestabilite, au fost propuse următoarele *repere pentru organizarea conținutului*:

A. Rezumarea unui text literar

- stabilirea secvențelor narative, pe baza ideilor principale;
- precizarea personajelor implicate în acțiune;
- respectarea succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (respectarea fidelității față de textul dat; relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenții emoțional-subiective și fără citate).

B. Caracterizarea unui personaj

- stabilirea tipului de personaj (principal, secundar etc.) și a mijloacelor/ a procedeelor de portretizare;
- precizarea, în textul selectat, a **n** trăsături ale personajului și a semnificației acestora;
- ilustrarea trăsăturilor, prin raportarea la **n** secvențe/ situații din text;
- relevarea a **n** mijloace artistice folosite de narator în portretizare (la alegerea candidatului, pe diverse niveluri: figuri de stil, procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte sau a unor structuri gramaticale) **sau** precizarea relațiilor dintre personajul indicat prin cerință și alt personaj/ alte personaje din operă/ din text.

C. Argumentarea apartenenței unui text la un gen literar/ la o specie literară (I)

- precizarea a **n** caracteristici ale genului/ ale speciei literare;
- exemplificarea caracteristicilor pe baza textul indicat/ ales;
- evidențierea rolului mijloacelor artistice;
- exprimarea unei opinii despre semnificațiile/ despre mesajul textului.

D. Argumentarea apartenenței unui text la un gen literar/ la o specie literară (II)

- prezentarea a **n** caracteristici ale genului/ ale speciei literare;
- exemplificarea caracteristicilor pe baza operei alese/ a fragmentelor studiate;
- prezentarea, pe scurt, a subiectului operei selectate/ a fragmentelor indicate (referire la momente ale subiectului și/ sau la secvențe/ la situații semnificative);
- prezentarea unui personaj, prin raportare la **n** întâmplări/ situații semnificative.

E. Comentarea textului

- încadrarea textului în gen și/ sau în specie literară;
- relevarea modului de expunere dominant și a trăsăturilor acestuia, identificabile în textul dat;
- prezentarea, pe scurt, a subiectului/ a ideilor/ a mijloacelor artistice;
- susținerea unui punct de vedere, referitor la semnificațiile textului, prin **n** argumente specifice.

Prin baremul subiectelor propuse vor fi acordate **puncte pentru conținut** (pentru rezolvarea fiecărui reper/ a fiecărei cerințe, detaliată prin *criterii de performanță*) și **puncte pentru redactare** – *numai dacă s-a realizat compunerea pe minimum de spațiu indicat.*

Anexa II

SUBIECTE DATE LA EXAMENUL DE TESTAREA NAŢIONALĂ 2007 BAREME

Probă scrisă de limba şi literatura română
Simulare – martie 2006

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

I. (48p.) Citeşte cu atenţie textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerinţele de mai jos.

Sus, pe pisc, se înălţa în cer albastru bradul, vestitor al vânturilor. Mai jos, în jgheab pietros, într-o roată de mesteceni, se strângea apa pârâului, într-o baltă limpede. Cădea tremurând, lunecând pe muşchi de stâncă, se alina, se împrăştia, se liniştea într-o lumină care răsfrângea cerul şi pletele luminoase ale mestecenilor, apoi iar strângea şuviţe şi ieşea lunecând domol pe vale, cu murmur nesfârşit.

(Mihail Sadoveanu – ***În Pădurea Petrişorului***)

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: *albastru, vestitor, mesteceni, (se) linişte*a. **4p.**

2. Transcrie din text două cuvinte derivate cu prefix. **4p.**

3. Menţionează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *(se) strângea, domol.* **4p.**

4. Transcrie din text două substantive în cazul genitiv. **4p.**

5. Stabileşte valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate: *se linişte*a *într-o lumină care răsfrângea cerul.* **4p.**

6. Alcătuieşte un enunţ în care adjectivul *albastru* să aibă altă funcţie sintactică decât cea din text. **4p.**

7. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *în jgheab pietros, într-o roată de mesteceni, se strângea apa pârâului.* **4p.**

8. Transcrie din text propoziţia subordonată, precizându-i felul. **4p.**

9. Alcătuieşte o frază în care să existe şi o subordonată subiectivă, având ca regent verbul *a (se) cădea.* **4p.**

B. Înţelegerea textului

10. Numeşte elementul central al peisajului, înfăţişat în fragmentul citat. **2p.**

11. Transcrie din text o structură care să conţină o imagine auditivă. **2p.**

12. Precizează o figură de stil identificată în fragmentul următor: *se înălţa în cer albastru bradul, vestitor al vânturilor.* **2p.**

13. Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul este o descriere artistică în proză. **2p.**

14. Explică, prin raportare la fragmentul citat, semnificaţia fragmentului *se liniştea într-o lumină care răsfrângea cerul şi pletele luminoase ale mestecenilor*. **4p.**

II. (10p.) Te numeşti Mihai/ Mihaela Săndulescu, eşti în clasa a VIII-a şi îţi petreci o scurtă vacanţă la bunici, într-o zonă de munte, în localitatea Pârâul Mare.

Redactează, pe o pagină distinctă a foii de examen, **o scrisoare** de 15-20 de rânduri, adresată fostei tale colege de bancă, Andreea, căreia să îi descrii locul în care îţi petreci această vacanţă. În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convenţiile specifice acestui tip de compunere; **2p.**
- să ai un stil şi un conţinut adecvate relaţiei tale cu destinatarul şi situaţiei imaginate; **6p.**
- să respecţi normele de ortografie, de punctuaţie şi de exprimare corectă. **2p.**

Atenţie! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerinţă! Data redactării scrisorii este 02.03.2006.

III. (32p.) Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să motivezi că o operă literară dintre cele studiate de tine la clasă este o fabulă. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a două caracteristici ale fabulei, ca specie literară;
- exemplificarea acestor caracteristici, pe baza operei alese;
- prezentarea subiectului, prin punerea în evidenţă a situaţiei în care se află personajele;
- prezentarea personajelor şi a semnificaţiei comportamentului acestora.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru **conţinut** (câte 4p. pentru fiecare cerinţă rezolvată) şi **16 puncte** pentru **redactare** (unitatea compoziţiei – 1p.; coerenţa textului – 3p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului – 3p.; ortografia – 4p.; punctuaţia – 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2p.).

Atenţie! În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină sau echivalentul a 25-30 de rânduri scrise.

Barem de corectare şi de notare
Simulare - martie 2006

Notă! Se acordă acelaşi punctaj pentru răspunsurile redactate în spiritul soluţiilor din barem.

I. (48p.)

A. Limba română

1. Despărţirea cuvintelor în silabe: *al-bas-tru*, *ves-ti-tor*, *mes-te-ceni*, *(se) li-niş-tea*. (1p.+1p.+1p.+1p.) **4p.**

2. Exemple de răspuns: *(se) împrăştia*, *răsfrângea*, *nesfârşit*. (2p.+2p.) **4p.**

3. Exemple de răspuns: *(se) strângea* – se aduna, se grupa...; *domol* – agale, alene etc. (2p.+2p.) **4p.**

4. Exemple de răspuns: *al vânturilor*, *pârâului*, *ale mestecenilor*. (2p.+2p.) **4p.**

5. Valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *se* – pronume reflexiv; *într-* – prepoziţie (simplă); *o* – articol nehotărât (proclitic); *care* – pronume relativ. (Punctajul nu se acordă pentru identificarea la nivel primar a valorii morfologice, de tipul: *se* – pronume; *o* – articol; *care* – pronume.) (1p.+1p.+1p.+1p.) **4p.**

6. Exemplu de răspuns: *Floarea aceasta este albastră* (nume predicativ) *cum n-am mai văzut.* (Corectitudinea enunţului: 2p.; folosirea corectă a altei funcţii sintactice decât cea de atribut adjectival: 2p.; punctajul nu se acordă pentru corectitudinea enunţului dacă funcţia sintactică nu este selectată în mod corespunzător.) **4p.**

7. Funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *pietros* – atribut adjectival; *(de) mesteceni* – atribut substantival (prepoziţional); *apa* – subiect; *pârâului* – atribut substantival genitival. (Punctajul nu se acordă pentru identificarea la nivel primar a funcţiei sintactice, de tipul: *pietros* – atribut; *(de) mesteceni* – atribut; *pârâului* – atribut) (1p.+1p.+1p.+1p.) **4p.**

8. Transcrierea propoziţiei subordonate şi precizarea felului acesteia: *care răsfrângea cerul şi pletele luminoase ale mestecenilor.* (Transcrierea corectă/ completă a propoziţiei subordonate: 2p.; precizarea felului acesteia – subordonată atributivă: 2p.) **4p.**

9. Exemple de răspuns: *Cine nu a fost atent/*[1]*a căzut pe gheaţă./*[2] (Corectitudinea enunţului: 2p.; exemplificarea corectă a relaţiei verb regent-subordonată subiectivă: 2p.; punctajul nu se acordă pentru corectitudinea enunţului dacă exemplificarea relaţiei verb regent-subordonată subiectivă nu este făcută în mod corespunzător.) **4p.**

B. Înţelegerea textului

10. Exemplu de răspuns: *apa pârâului*, imaginea unei ape curgătoare de munte etc. **2p.**

11. Exemplu de răspuns: *un murmur nesfârşit.* **2p.**

12. Exemple de răspuns: inversiunea, epitetul etc. **2p.**

13. Exemple de răspuns: frecvenţa figurilor de stil şi a imaginilor artistice prin care se conturează un peisaj; plasarea descrierii într-un context spaţio-temporal; perspectiva subiectivă a privitorului etc. (1p.+1p.) **2p.**

14. Se acordă punctajul pentru răspunsul care se referă la personificarea/ imaginea apei liniştite, în care se oglindesc cerul şi coroanele arborilor etc. (Răspunsul nuanţat, corect alcătuit logic şi gramatical: 4p.; răspunsul parţial sau cu imperfecţiuni/ cu greşeli de sens, de sintaxă, de ortografie: 2p.) **4p.**

II. (10p.)

1. Respectarea convenţiilor specifice scrisorii. (Formula de adresare şi formula de încheiere: 1p.; data, locul, semnătura: 1p.; se acordă punctajul stabilit numai dacă apar toate elementele precizate.) **2p.**

2. Redactarea scrisorii. (Coerenţa textului şi unitatea compoziţiei: 1p.; conţinutul adecvat cerinţei – în totalitate: 4p./ parţial: 2p.; folosirea unui registru stilistic adecvat relaţiei cu destinatarul: 1p.) **6p.**

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

- corectitudinea exprimării (0 greşeli – 1p.; pentru una sau mai multe greşeli de lexic sau de sintaxă – 0p.);
- ortografia şi punctuaţia (0-1 greşeli – 1p.; pentru două sau mai multe greşeli – 0p.).

III. (32p.)

A. Conţinut

1. Precizarea a două caracteristici ale fabulei, de exemplu: *specia literară a genului epic, în versuri sau în proză, în care sunt satirizate moravuri sau defecte omeneşti; personaje alegorice, întruchipând comportamente umane; acţiune concentrată şi conflict*

puternic, chiar violent; prezența sau subînțelegerea moralei; mesajul axat pe promovarea valorilor etice și morale etc. (2p.+2p.) **4p.**

2. Exemplificarea acestor caracteristici pe baza operei alese. (Alegerea adecvată a exemplelor pentru cele două caracteristici, cu explicații logice, nuanțate: 4p; alegerea adecvată a exemplelor pentru cele două caracteristici, cu explicații sumare sau alegerea adecvată a exemplelor și explicații logice, nuanțate pentru o caracteristică: 2p.; alegerea exemplelor/ a exemplului pentru o caracteristică, indiferent de nivelul explicării: 1p.) **4p.**

3. Prezentarea subiectului. (Prezentarea subiectului, prin punerea nuanțată în evidență a situației în care se află personajele: 4p.; prezentarea sumară a subiectului, însoțită de o încercare de punere în evidență a situației în care se află personajele: 2p.; prezentare ezitantă, fără punerea în evidență a situației în care se află personajele, cu insistență pe amănuntul nesemnificativ, cu improvizații etc.: 1p.) **4p.**

4. Prezentarea personajelor și a semnificației comportamentului acestora. (Prezentarea nuanțată a personajelor fabulei și a semnificației comportamentului acestora, prin raportare la mesajul transmis de morala fabulei: 4p.; prezentarea sumară a personajelor fabulei și încercarea de relevare a semnificației comportamentului acestora: 2p.; prezentarea sumară a personajelor/ a unui personaj, fără relevarea semnificației comportamentului acestora/ acestuia, cu tendința evidentă de relatare/ de povestire a faptelor: 1p.) **4p.**

B. Redactare (Pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină sau echivalentul a 25-30 de rânduri scrise; nu vor fi depunctate lucrările care sunt scrise pe mai mult de două pagini.)

5. Unitatea compoziției (introducere – cuprins – încheiere). **1p.**

6. Coerența textului. (Claritatea enunțului – 1p.; varietatea lexicului – 1p.; sintaxa adecvată – 1p.) **3p.**

7. Registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii. (1p.+1p.+1p.) **3p.**

8. Ortografia. (0 greșeli – 4p.; 1 greșeală – 3p.; 2 greșeli – 2p.; 3 greșeli – 1p.; 4 sau mai multe greșeli – 0p.) **4p.**

9. Punctuația. (0-1 greșeli – 3p.; 2 greșeli – 2p.; 3 greșeli – 1p.; 4 sau mai multe greșeli – 0p.) **3p.**

10. Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. (1p.+1p.) **2p.**

Notă! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se obține prin împărțirea la 10 a punctajului obținut de candidat.

Probă scrisă de limba și literatura română
Sesiunea iunie 2006 – Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

I. (48p.) Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

*Prin iarnă din cămara zăvorită**
Se furișează clar miros de mere
Readucând în vremea viscolită
Iar toamna cu trecută mângâiere,
Când sufletul împovărat venise,

*Cu târna** lui de poame şi de vise,*
În casa amintirilor închise.

(Ion Pillat – ***Copil de-odinioară***)

* *zăvorită* = *zăvorâtă* (închisă cu zăvorul)
** *târnă* = *coş împletit din nuiele*

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: *zăvorită, (se) furişează, viscolită, închise.* **4p.**

2. Transcrie din text două cuvinte derivate cu prefix. **4p.**

3. Menţionează doi termeni din familia lexicală a substantivului *suflet.* **4p.**

4. Transcrie din text un pronume personal şi un adverb relativ. **4p.**

5. Stabileşte valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate: *Readucând în vremea viscolită/ Iar toamna cu trecută mângâiere.* **4p.**

6. Alcătuieşte un enunţ în care substantivul *vis* să aibă funcţia sintactică de complement indirect. **4p.**

7. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *Prin iarnă din cămara zăvorită/ Se furişează clar miros de mere.* **4p.**

8. Transcrie din text propoziţia subordonată, precizându-i felul. **4p.**

9. Alcătuieşte o frază în care să existe şi o subordonată subiectivă, având ca regent verbul *a veni.* **4p.**

B. Înţelegerea textului

10. Precizează măsura ultimului vers din fragmentul citat. **2p.**

11 .Transcrie din text un vers care să conţină o imagine vizuală. **2p.**

12. Menţionează o figură de stil identificată în versul *Când sufletul împovărat venise.* **2p.**

13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul aparţine genului liric. **2p.**

14. Explică semnificaţia sintagmei: *casa amintirilor închise.* **4p.**

II. (10p.) Te numeşti Marcel/ Marcela Robescu, ai absolvit clasa a VIII-a şi îţi petreci vacanţa de vară la bunici, într-o zonă de munte, în localitatea Buciumul.

Redactează, pe o pagină distinctă a foii de examen, **o scrisoare** de 15-20 de rânduri, adresată fostei tale colege, Paula, căreia să îi descrii locul în care îţi petreci această vacanţă.

În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convenţiile specifice acestui tip de compunere; **2p.**
- să ai un stil şi un conţinut adecvate relaţiei tale cu destinatarul şi situaţiei imaginate; **6p.**
- să respecţi normele de ortografie, de punctuaţie şi de exprimare corectă. **2p.**

Atenţie! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerinţă! Data redactării scrisorii este 19.06.2006.

III. (32p.) **Scrie o compunere** de 1-2 pagini, în care să motivezi că o operă literară dintre cele studiate de tine la şcoală este un basm popular. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a patru caracteristici ale basmului popular, ca specie literară;
- exemplificarea acestor caracteristici, pe baza operei alese;
- prezentarea subiectului, prin referire la cel puţin trei momente ale acestuia sau la trei secvenţe reprezentative;
- prezentarea unui personaj, punând în evidenţă semnificaţia comportamentului acestuia.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru **conţinut** (câte 4p. pentru fiecare cerinţă rezolvată) şi **16 puncte** pentru **redactare** (unitatea compoziţiei – 1p.; coerenţa textului – 3p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului – 3p.; ortografia – 4p.; punctuaţia – 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină sau echivalentul a 25-30 de rânduri scrise.

Barem de corectare şi de notare
Sesiunea iunie 2006 – Varianta 2

Notă! Se acordă acelaşi punctaj pentru răspunsurile redactate în spiritul soluţiilor din barem.

I. (48p.)

A. Limba română

1. Despărţirea cuvintelor în silabe: *ză-vo-ri-tă, (se) fu-ri-şea-ză, vis-co-li-tă, în-chi-se.* (1p.+1p.+1p.+1p.) **4p.**

2. Exemple de răspuns: *readucând, împovărat.* (2p.+2p.) **4p.**

3. Exemple de răspuns: *suflet* – sufleţel, sufletist, a însufleţi, însufleţire, însufleţit etc. (2p.+2p.) **4p.**

4. Transcrierea pronumelui personal *lui* şi a adverbului relativ *când.* (2p.+2p.) **4p.**

5. Valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *în* – prepoziţie (simplă); *iar* – adverb de mod; *toamna* – substantiv (comun); *trecută* – adjectiv provenit din participiu/ adjectiv participial/ participiu cu valoare adjectivală. (Punctajul nu se acordă pentru identificarea la nivel primar a valorii morfologice, de tipul: *iar* – adverb; *trecută* – adjectiv.) (1p.+1p.+1p.+ +1p.) **4p.**

6. Exemplu de răspuns: *Vom discuta despre visul* (complement indirect) *pe care l-am avut.* (Corectitudinea enunţului: 2p.; exemplificarea corectă a funcţiei sintactice: 2p.; punctajul nu se acordă pentru corectitudinea enunţului dacă funcţia sintactică nu este selectată în mod corespunzător.) **4p.**

7. Funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *(din) cămara* – complement circumstanţial de loc; *zăvorită* – atribut adjectival; *miros* – subiect; *(de) mere* – atribut substantival (prepoziţional). (Punctajul nu se acordă pentru identificarea la nivel primar a funcţiei sintactice, de tipul: *(din) cămara* – complement; *zăvorită* – atribut; *(de) mere* – atribut.) (1p.+ +1p.+1p.+1p.) **4p.**

8. Transcrierea propoziţiei subordonate şi precizarea felului acesteia: *Când sufletul împovărat venise/ Cu târna lui de poame şi de vise/ În casa amintirilor închise.* (Transcrierea corectă/ completă a propoziţiei subordonate: 2p.; precizarea felului acesteia – subordonată circumstanţială de timp: 2p.) **4p.**

9. Exemplu de răspuns: *Cine doreşte/*[1] *vine la film./*[2] (Corectitudinea enunţului: 2p.; exemplificarea corectă a relaţiei verb regent-subordonată subiectivă: 2p.; punctajul nu se acordă pentru corectitudinea enunţului dacă exemplificarea relaţiei verb regent-subordonată subiectivă nu este făcută în mod corespunzător.) **4p.**

B. Înţelegerea textului

10. Măsura ultimului vers: 11 silabe. **2p.**

11. Exemple de răspuns: *Prin iarnă din cămara zăvorită, Readucând în vremea viscolită* etc. **2p.**

12. Exemple de răspuns: personificarea, epitetul. **2p.**

13. Exemple de răspuns: mărci lexico-gramaticale ale prezenței eului liric/ exprimarea directă a gândurilor și a sentimentelor; structură specifică operei lirice; figuri de stil și imagini artistice prin care se sugerează stări/ atitudini etc. (1p.+1p.) **2p.**

14. Se acordă punctajul pentru răspunsul care se referă la păstrarea în amintire a imaginii copilăriei/ la regretul după vârsta copilăriei etc. (Răspunsul nuanțat, corect alcătuit logic și gramatical: 4p.; răspunsul parțial sau cu imperfecțiuni: 2p.) **4p.**

II. (10p.)

1. Respectarea convențiilor specifice scrisorii. (Formula de adresare și formula de încheiere – 1p.; data, locul, semnătura – 1p.; se acordă punctajul stabilit numai dacă apar toate elementele precizate) **2p.**

2. Redactarea scrisorii. (Coerența textului și unitatea compoziției – 1p.; conținutul adecvat cerinței – în totalitate 4p./ parțial 2p.; folosirea unui registru stilistic adecvat relației cu destinatarul – 1p.) **6p.**

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

- corectitudinea exprimării (0 greșeli – 1p.; pentru una sau mai multe greșeli de lexic sau de sintaxă – 0p.);
- ortografia și punctuația (0-1 greșeli – 1p.; pentru două sau mai multe greșeli – 0p.).

III. (32p.)

A. Conținut

1. Precizarea a patru caracteristici ale basmului popular: specie a genului epic, în proză; acțiunea este convențională; se relatează întâmplări fabuloase, împletite cu cele reale; lupta se dă între bine și rău, între inteligență și forța fizică brută; personajul principal are frumusețe fizică și morală, istețime; trăsături ale creației populare – caracter oral, anonim, colectiv, tradițional etc. (1p.+1p.+1p.+1p.) **4p.**

2. Exemplificarea acestor caracteristici, pe baza operei alese. (Alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu acele caracteristici selectate, explicații logice, nuanțate – 4p.; exemplificarea parțială, explicații sumare – 2p.; exemplificarea parțială, fără explicații – 1p.) **4p.**

3. Prezentarea subiectului prin referirea la cel puțin trei momente ale acestuia sau la trei secvențe reprezentative. (Prezentarea subiectului prin referire la cel puțin trei momente ale acestuia sau la trei secvențe reprezentative, respectându-se succesiunea logică și/ sau cronologică a evenimentelor – 4p.; prezentarea sumară a subiectului, prin referirea la unul-două momente ale subiectului sau la una-două secvențe reprezentative – 2p.; prezentarea sumară a subiectului, fără referirea la momentele acestuia sau la secvențele reprezentative – 1p.) **4p.**

4. Prezentarea unui personaj, punând în evidență semnificația comportamentului acestuia. (Prezentarea nuanțată a personajului ales din basm și a semnificației comportamentului acestuia – 4p.; prezentarea sumară a personajului ales și încercarea de relevare a semnificației comportamentului acestuia – 2p.; prezentarea sumară a personajului, fără relevarea semnificației comportamentului acestuia, cu tendința evidentă de relatare/ de povestire a faptelor – 1p.) **4p.**

B. Redactare (Pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină sau echivalentul a 25-30 de rânduri scrise)

5. Unitatea compoziției (introducere – cuprins – încheiere). **1p.**

6. Coerenţa textului. (Claritatea enunţului – 1p.; varietatea lexicului – 1p.; sintaxa adecvată – 1p.) **3p.**

7. Registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului compunerii. (1p.+1p.+1p.) **3p.**

8. Ortografia. (0 greşeli – 4p.; 1 greşeală – 3p.; 2 greşeli – 2p.; 3 greşeli – 1p.; 4 sau mai multe greşeli – 0p.) **4p.**

9. Punctuaţia. (0-1 greşeli – 3p.; 2 greşeli – 2p.; 3 greşeli – 1p.; 4 sau mai multe greşeli – 0p.) **3p.**

10. Aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. (1p.+1p.) **2p.**

Notă! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se obţine prin împărţirea la 10 a punctajului obţinut de candidat.

Probă scrisă de limba şi literatura română
Sesiunea specială iunie 2006

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

I. (48p.) Citeşte cu atenţie textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerinţele de mai jos.

Cât vezi cu ochiul, verde, păpurişul
Se-ndoaie-n vântul serii, foşnitor.
Din când în când şi-arată luminişul
Un ochi de apă moartă. Un cocor

Cu aripa deschisă se ridică
Din stuf, sfâşietor de trist scâncind,
Sau cai tătari, dând roată fără frică,
Sălbăticiţi, nechează pe un grind.*

(Ion Pillat – ***Amurg în deltă***)

**grind, grinduri*, s.n. = mică ridicătură de teren de formă alungită, rezultată din depunerile apelor curgătoare

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: *ochiul*, *deschisă*, *tătari*, *nechează*. **4p.**

2. Transcrie din text două cuvinte derivate cu sufix. **4p.**

3. Menţionează doi termeni din familia lexicală a adjectivului *verde*. **4p.**

4. Transcrie din text o conjuncţie coordonatoare şi un verb la modul gerunziu. **4p.**

5. Stabileşte valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate: *Un cocor/ Cu aripa deschisă se ridică/ Din stuf...* **4p.**

6. Alcătuieşte un enunţ în care substantivul *seară* să aibă funcţia sintactică de complement indirect. **4p.**

7. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *Sau cai tătari, dând roată fără frică/ Sălbăticiţi, nechează pe un grind.* **4p.**

8. Transcrie din text propoziţia subordonată, precizându-i felul. **4p.**

9. Alcătuieşte o frază în care să existe şi o subordonată subiectivă, având ca regent verbul *a (se) ridica*. **4p.**

B. Înţelegerea textului

10. Precizează măsura celui de al doilea vers din fragmentul citat. **2p.**

11. Transcrie din text un vers care să conţină o imagine auditivă. **2p.**

12. Menţionează o figură de stil identificată în fragmentul *cai tătari, dând roată fără frică/ Sălbăticiţi.* **2p.**

13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul conţine o descriere artistică (un tablou). **2p.**

14. Explică semnificaţia sintagmei: *Un ochi de apă moartă.* **4p.**

II. (10p.) Te numeşti Eugen/ Eugenia Grigorescu, ai absolvit clasa a VIII-a şi îţi petreci vacanţa de vară la bunici, într-o zonă deluroasă, în localitatea Râul Alb.

Redactează, pe o pagină distinctă a foii de examen, **o scrisoare** de 15-20 de rânduri, adresată fostei tale colege de bancă, Mihaela, căreia să îi descrii locul în care îţi petreci această vacanţă. În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convenţiile specifice acestui tip de compunere; **2p.**
- să ai un stil şi un conţinut adecvate relaţiei tale cu destinatarul şi situaţiei imaginate; **6p.**
- să respecţi normele de ortografie, de punctuaţie şi de exprimare corectă. **2p.**

Atenţie! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerinţă! Data redactării scrisorii este 29.05.2006.

III. (32p.) Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să motivezi că o operă literară dintre cele studiate de tine la clasă este o baladă populară. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a patru caracteristici ale baladei populare, ca specie literară;
- exemplificarea acestor caracteristici, pe baza operei alese;
- prezentarea subiectului, prin referire la cel puţin trei momente ale acestuia sau la trei secvenţe reprezentative;
- prezentarea unui personaj, punând în evidenţă semnificaţia comportamentului acestuia.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru **conţinut** (câte 4p. pentru fiecare cerinţă rezolvată) şi **16 puncte** pentru **redactare** (unitatea compoziţiei – 1p.; coerenţa textului – 3p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului – 3p.; ortografia – 4p.; punctuaţia – 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină sau echivalentul a 25-30 de rânduri scrise.

Barem de corectare şi de notare
Sesiunea specială iunie 2006

Notă! Se acordă acelaşi punctaj pentru răspunsurile redactate în spiritul soluţiilor din barem.

I. (48p.)

A. Limba română

1. Despărţirea cuvintelor în silabe: *o-chiul*, *des-chi-să*, *tă-tari*, *ne-chea-ză.* (1p.+1p.+ +1p.+1p.) **4p.**

2. Exemple de răspuns: *păpurişul*, *foşnitor*, *luminişul* etc. (2p.+2p.) **4p.**

3. Exemple de răspuns: *verdeaţă*, *verzui*, *verzuliu*, *a înverzi*, *înverzire*, *Verdeş*, *Verde-Împărat* etc. (2p.+2p.) **4p.**

4. Transcrierea conjuncţiei coordonatoare *sau* şi a unui verb la modul gerunziu *scâncind*, *dând (roată)*. (2p.+2p.) **4p.**

5. Valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *cu* – prepoziţie (simplă); *deschisă* – adjectiv provenit din participiu/ adjectiv participial; *se* – pronume reflexiv; *stuf* – substantiv (comun). (Punctajul nu se acordă pentru identificarea la nivel primar a valorii morfologice, de tipul: *deschisă* – adjectiv; *se* – pronume.) (1p.+1p.+1p.+1p.) **4p.**

6. Exemplu de răspuns: *Discutam despre seara în care ai venit la noi.* (Corectitudinea enunţului: 2p.; exemplificarea corectă a funcţiei sintactice: 2p.; punctajul nu se acordă pentru corectitudinea enunţului dacă funcţia sintactică nu este selectată în mod corespunzător.) **4p.**

7. Funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *cai* – subiect; *tătari* – atribut adjectival; *(fără) frică* – complement circumstanţial de mod; *(pe un) grind* – complement circumstanţial de loc. (Punctajul nu se acordă pentru identificarea la nivel primar a funcţiei sintactice, de tipul: *tătari* – atribut; *(fără) frică* – complement; *(pe un) grind* – complement.) (1p.+ +1p.+1p.+1p.) **4p.**

8. Transcrierea propoziţiei subordonate şi precizarea felului acesteia – completivă circumstanţială de loc: *cât vezi cu ochiul*. (Transcrierea corectă a propoziţiei subordonate: 2p.; precizarea felului acesteia: 2p.). Se admite şi interpretarea drept completivă circumstanţială de mod. **4p.**

9. Exemplu de răspuns: *Cine este mai agil/*[1] *se ridică primul de jos./*[2] (Corectitudinea enunţului: 2p.; exemplificarea corectă a relaţiei verb regent-subordonată subiectivă: 2p.; punctajul nu se acordă pentru corectitudinea enunţului dacă exemplificarea relaţiei verb regent-subordonată subiectivă nu este făcută în mod corespunzător.) **4p.**

B. Înţelegerea textului

10. Măsura celui de al doilea vers: 10 silabe. **2p.**

11. Exemple de răspuns: *Se-ndoaie-n vântul serii, foşnitor, Din stuf, sfâşietor de trist scâncind* etc. **2p.**

12. Exemple de răspuns: inversiunea, epitetul etc. **2p.**

13. Exemple de răspuns: frecvenţa figurilor de stil şi a imaginilor artistice prin care se conturează un peisaj; plasarea descrierii într-un context spaţio-temporal; perspectiva subiectivă a privitorului etc. (1p.+1p.) **2p.**

14. Se acordă punctajul pentru răspunsul care se referă la imaginea unei ape stătătoare/ care pare că nu se mişcă, lipsită de viaţă etc. (Răspunsul nuanţat, corect alcătuit logic şi gramatical: 4p.; răspunsul parţial sau cu imperfecţiuni/ cu greşeli de sens, de sintaxă, de ortografie: 2p.) **4p.**

II. (10p.)

1. Respectarea convenţiilor specifice scrisorii. (Formula de adresare şi formula de încheiere – 1p.; data, locul, semnătura – 1p.; se acordă punctajul stabilit numai dacă apar toate elementele precizate.) **2p.**

2. Redactarea scrisorii. (Coerenţa textului şi unitatea compoziţiei – 1p.; conţinutul adecvat cerinţei în totalitate – 4p./ parţial – 2p.; folosirea unui registru stilistic adecvat relaţiei cu destinatarul – 1p.) **6p.**

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

- corectitudinea exprimării (0 greşeli – 1p.; pentru una sau mai multe greşeli de lexic sau de sintaxă – 0p.);

- ortografia şi punctuaţia (0-1 greşeli – 1p.; pentru două sau mai multe greşeli – 0p.).

III. (32p.)

A. Conţinut

1. Precizarea a patru caracteristici ale baladei, de exemplu: *specia genului epic în versuri, de mare întindere; acţiunea axată pe prezentarea unor fapte şi întâmplări excepţionale sau percepute ca atare; personaje cu statut legendar/ fabulos, aflate în plină acţiune, învingând sau căzând; prezenţa antitezei sau a opoziţiei între personaje, atitudini, comportamente, valori etice şi morale; un singur fir narativ şi conflicte puternice; cadrul spaţial şi temporal nedeterminat, în date generale; caractere generale ale creaţiei populare: oral, anonim, colectiv, sincretic, tradiţional* etc. (1p.+1p.+1p.+1p.) **4p.**

2. Exemplificarea acestor caracteristici, pe baza operei alese. (Alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicaţii logice, nuanţate – 4p.; exemplificarea parţială, explicaţii sumare – 2p.; exemplificarea parţială, fără explicaţii – 1p.) **4p.**

3. Prezentarea subiectului prin referirea la cel puţin trei momente ale acestuia sau la trei secvenţe reprezentative. (Prezentarea subiectului prin referire la cel puţin trei momente ale acestuia sau la trei secvenţe reprezentative, respectându-se succesiunea logică şi/ sau cronologică a evenimentelor – 4p.; prezentarea sumară a subiectului, prin referirea la unul-două momente ale subiectului sau la una-două secvenţe reprezentative – 2p.; prezentarea sumară a subiectului, fără referirea la momentele acestuia sau la secvenţele reprezentative – 1p.) **4p.**

4. Prezentarea unui personaj, punând în evidenţă semnificaţia comportamentului acestuia. (Prezentarea nuanţată a personajului ales din baladă şi a semnificaţiei comportamentului acestuia – 4p.; prezentarea sumară a personajului ales şi încercarea de relevare a semnificaţiei comportamentului acestuia – 2p.; prezentarea sumară a personajului, fără relevarea semnificaţiei comportamentului acestuia, cu tendinţa evidentă de relatare/ de povestire a faptelor – 1p.) **4p.**

B. Redactare (Pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină sau echivalentul a 25-30 de rânduri scrise; nu vor fi depunctate lucrările care sunt scrise pe mai mult de două pagini.)

5. Unitatea compoziţiei (introducere – cuprins – încheiere). **1p.**

6. Coerenţa textului. (Claritatea enunţului – 1p.; varietatea lexicului – 1p.; sintaxa adecvată – 1p.) **3p.**

7. Registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului compunerii. (1p.+1p.+1p.) **3p.**

8. Ortografia. (0 greşeli – 4p.; 1 greşeală – 3p.; 2 greşeli – 2p.; 3 greşeli – 1p.; 4 sau mai multe greşeli – 0p.) **4p.**

9. Punctuaţia. (0-1 greşeli – 3p.; 2-3 greşeli – 2p.; 4-5 greşeli – 1p.; 6 sau mai multe greşeli – 0p.) **3p.**

10. Aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. (1p.+1p.) **2p.**

Notă! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se obţine prin împărţirea la 10 a punctajului obţinut de candidat.

CUPRINS

20